

Via HANSEATICA
Crossroads of Baltic nature and culture

UUDISKIRI

Sügis-talv 2012

*"Kui tahad olla parem: Konkureeri. Kui tahad olla parim: Tee koostööd."
(tundmatu autor)*

Foto: Erakogu

Sille Talvet
"Via Hanseatica" Projekti Koordinaator

Koostöö on koostöötamise või koostegutsemise protsess. Lühidalt öeldes on koostöö protsess, kus osapooled töötavad selle nimel, et koos luua täiuslikumaid, suurepärasemaid-kui-eraldi-osad-kokku tulemusi.

Via Hanseatica marsruudiga seotud Eesti, Läti ja Venemaa regioonid on rikkad turismiväärtuste poolest. Iseenesest on summa-meie-osadest juba suur. Kui me oleme aga sihiks võtnud luua midagi suurepärasemast, midagi eriti head, mida me siis teeme? Koostööd!

Visake pilk meie tegemistele peale ja ühinege!

Via Hanseatica – mis see on?

Via Hanseatica – see tähendab ajalugu, teadmisi, kultuuri, head toitu, atmosfääri, sõbralikke inimesi ja mitmeid teisi olulisi asju, mis muudavad su reisi eriliseks ja unustamatuks. Need sõnad oleks ehk kõige täpsemad Via Hanseatica turismimarsruudi kirjeldamiseks. Lisaks neile tunnetele ja emotsioonidele on ta turismimarsruut, mis ühendab omavahel erinevaid riike ja linnu – St. Petersburg, Narva/Ivangorod, Tartu, Valga/Valka, Valmiera, Sigulda ja Riia. Turismimarsruuti kuuluvad kultuurilised ja looduslikud vaatamisväärsused kolmest riigist, rõhutades iga riigi unikaalsust ja luues kokku eriti atraktiivse turismisihikoha.

Project "Via Hanseatica"

Suur osa Eesti, Läti ja Venemaa territooriumist on äärealad. Me kõik oleme palju kuulnud tööpuudusest ja rahvastiku vähenemisest maapiirkondades.

Mõistes antud situatsiooni on üks "Via Hanseatica" väljakutsetest aidata kaasa Eesti, Läti ja Venemaa äärealade jätkusuutlikule arengule Via Hanseatica piiriülese turismimarsruudi kogu potentsiaali ära kasutades.

Siiani ei ole marsruudi turismi potentsiaali täielikult ära kasutatud. Seetõttu tegelevad turismiekspertid ja –spetsialistid järgmistel aastatel erinevate toodete arendamisega. See tugevdab ka koostööd reisikorraldajate, teenusepakkujate ja teiste huvigruppide vahel ning suurendab sihtkoha atraktiivsust. Praegu veel on Via Hanseatica marsruudil väga vähe ühiseid tootearendusi – ja turundustegevusi, sest peamised turismiobjektid on marsruudil hajutatult ja neil puudub võimekus planeerida ja ellu viia ühistegevusi.

Sangaste loss
Foto: Jurijs Simonovs

Käesolev dokument on koostatud Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi Eesti – Läti – Vene piiriülese koostöö programmi 2007 – 2013 rahalise abiga. Dokumendi sisu eest vastutab ainuisikuliselt Vidzeme kavandamine Piirkond ja mitte mingitel tingimustel ei saa tõlgendada dokumendi sisu Programmi, Programmis osavate riikide ja Euroopa Liidu seisukohti peegeldavana.

Aprilli keskpaigas toimunud Kick-Off kohtumisel, mis tõi kokku kõigi kolme riigi projektipartnerite ja erinevate institutsioonide esindajad, alustasime "Via Hanseatica" projekti tegevusi. Järgmiste aastate põhieesmärk on saavutada "Via Hanseatica" kui turismisihtkoha laiem tuntus ja tagada regioonide püsivad sissetulekud. Kõik see tehakse Eesti, Läti ja Venemaa koostöös.

Projekti edukas elluviimine eeldab kõigi ühiseid pingutusi ja tööd, seetõttu viisime kohtumisel läbi kolm workshop-i, et koguda partnerite arvamusi Via Hanseatica tootearenduse, turismiteenuse pakkujate koolituste ning turundusmaterjalide kohta.

Projekti koordinaator Sille Talvet: "Olnud koos kõigi nende inimestega, kes on valmis Via Hanseaticat üles ehitama, usun, et Via Hanseaticast saab samasugune edulugu nagu Skype – hea kvaliteediga suurepärane bränd, mida kõik kasutavad."

Projekt kestab jaanuarist 2012 kuni detsembrini 2014. Projekti juhtpartner on Vidzeme Planning Region (Läti). Projektipartnereid on kokku 18. Projekti kogumaht on 1 803 966 Eurot; 90% finantseeritakse ENPI Eesti-Läti-Vene Piiriülese Koostööprogrammi raames.

Projektipartnerid tegevuses
Foto: Anita Savoņi-Vaido

Via Hanseatica partnerid St. Peterburgis
Foto: Olga Yakimenko

Via Hanseatica toode, tootearendus ja võrgustik

Foto: Erakogu

Sille Roomets
Tegevuspaketi AP3 Koordinaator

Meie unistus on, et Via Hanseatica hakkaks toimima kui põnev, atraktiivne, ühtne, kvaliteetne, tuntud ja tunnustatud turismitoode. Selleks, et seda saada hindame oma võimalusi, arendame teenusepakkujaid ja õpime ise neilt, kaasame kogemustega eksperte partnerriikidest ja kaugemaltki ning üheskoos töötame välja selle õige ja hea "Via Hanseatica" toote.

Tegevuste seas loome turismiteenuste osutajate võrgustiku ning koolitame neid teemadel: Via Hanseatica, turismitoodete arendamine, sündmuste korraldamine, paketid, teenuse disain, innovatsioon turismis, positiivne lisamüük, elamuste loomine, kommunikatsioon, sotsiaalmeedia ja internet, turismitruukite koostamine, interaktiivsed võimalused giiditöös, programmide ja giidietenduste loomine jne.

Üheskoos ja väliseksperptide abil koostame VH pakette ja näidistuure, uuendame VH brändi, viime kokku kolme riigi turismiettevõtteid ja reisikorraldajaid, töötame välja hea mudeli võrgustiku edasiseks toimimiseks.

Nii peaks transpordikoridor Via Hanseaticast kujunema hansalinnade vahel looklev turismimarsruut-toode-elamus Via Hanseatica, mis on täis ajaloolisi põnevaid objekte ja legende, kaunist ja puhast loodust, erinevaid kultuure ja kombeid, huvitavaid tegevusi, palju unustamatuid maitseid ja lõhnu, toredaid ja abivalmis inimesi.

Olete kõik oodatud proovima uut Via Hanseaticat aastal 2014.

Näe ja tunneta Via Hanseaticat!

Foto: Erakogu

Järgmise kahe ja poola aasta jooksul plaanib projektimeeskond tõsta "Via Hanseatica" kui turismisihtkoha teadlikkust ning näidata, et väljaspool Eesti, Läti ja Vene suurlinna, on veel palju huvitavaid ja põnevaid turismiobjekte ja kohti.

Kutsume teid tunnetama, kogema ja nägema Via Hanseaticat läbi videoklippide, audio- ja reisijuhtide. Videoklipid näitavad turismisihtkoha maagilisust, looduslikku ja mitmekesiseid vaba aja veetmise võimalusi. Nad kutsuvad veetma rahulikku puhkust ja tundma end osana Põhja-Euroopast ja Venemaast. Audio- ja reisijuhid tutvustavad külastajatele marsruuti. Lisaks tutvustatakse Via Hanseatica turismimarsruuti ja tooteid turismimesistel Saksamaal, Rootsis ja Venemaal ning meie uudiskirjade abil.

Anita Savoņi-Vaido
Tegevuspaketi AP2 Koordinaator

Parendades Via Hanseatica objekte ja nende kättesaadavust

Turismimarsruutide ja pakettide loomisel tuleb atraktiivsust ja kättesaadavust võtta sama tõsiselt kui teenuse kvaliteeti. Aastatel 2012-2014 Via Hanseatica projektipartnerid parandavad 12 turismiobjekti atraktiivsust ja juurdepääsetavust tehes objektidel infrastruktuuri parendusi. Et marsruut vajab ka uusi atraktsioone, koostame me 11 objektile investeeringud vajaliku tehnilise dokumentatsiooni, mis kunagi annab meile võimaluse külastada Hansa kohut Ivangorodi kindluses, müstilist metsaparki Gatšina lähedal, muumiaid Hargla kabelis ning palju muud uut ja huvitavat.

Et külastajad leiaksid üles Via Hanseatica objektid, paigaldatakse marsruudile Via Hanseatica tee – ja objektiviidad, maanteekaardid-infotahvlid ja interaktiivsed turismiinfoterminalid. Kõik see aitab meie külalistel oma külastust planeerida ja meie regioonis reisides huvitavaid kohti lihtsamalt leida.

Hoidke silmad avatud!

Sille Talvet
Projekti üldkoordinaator

"Via Hanseatica" objekti teeviit

*Olge lahked ja tutvuge Via Hanseatica kõige-kõigematega.
Need on vaid mõned meie marsruudi "must-see" kohtadest.
Meeldivat reisi!*

Parim postiteenindus Via Hanseatical

Esimene muuseum kirjanduskangelasele – Jaamaülema Maja avati 1972. endises Vyrskaya postkontoris.

Vastavalt arhiividokumentidele ja Aleksandr Puškini romaanile "Jaamaülem" taastati atmosfäär elust postiteel 19. sajandil – munakivisillutisega hoov, taastatud hoonetekompleks ja pühakutele Cosmale ja Damianusele pühendatud kabel.

<http://history-gatchina.ru/estate/stmaster/>

Kaart vaatamisväärsustega

Kõige puutumatum loodusega ala VH marsruudil – linnude ja linnuvaatlejate paradüüs

Looduskaitseala "Seda soo", Läti
Foto: Jānis Ence

Seda Soo Looduskaitseala on üks Läti suurimatest soodest (7 240 ha). See asub unikaalse kultuuripärandiga koha – Seda linna lähedal. Kaitseala on pesitus-, toitumis- ja puhkealaks rohkem kui 140 veelinnulliigile. Peale lindude saab ka näha luhtasid, vanu metsaalasid ja puutumata rabasid. Seda kõike on võimalik 12 km pikkusel matkarajal ise kogeda.

Kõige energetilisem mägi VH marsruudil – Zilaiskalns

Alati helesinisesse udusse mähitud ning saladlike legendidega ümbritsetud Zilaiskalnsi mägi asub Koceni regioonis. Merepinnast 126.7 meetrit ülalpool asuv mägi on muistne koht. Muistsetel aegadel on siin olnud pühad hiied ja kangelaste hauad, kuhu, nagu rahvasuu räägib, on maetud kuulus Läti rahvuskangelane Imants. Ümber ristmiku on loodud 14 energiaringi ja 1 tulering ning kõige kõrgema energiatasemega koht on märgistatud. Siin on võimalik energiat saada, ennast ravida ja mõtteid korrastada.

Mägi "Zilaiskalns", Läti
Foto: Koceni Omavalitsus

Kõige kõrgema laega publi VH marsruudil – Püssirohukelder Tartus

Otse Tartu Toomemäe nõlval asub Püssirohukelder, praegune restoran, mis oli püssirohukeldrina kasutusel 1809. aastani. Ehitati see 1767. a. piiskopilossi eelinnusest eraldavasse kraavi. Ehituseks kasutatud tellised saadi keskaegse Maarja kiriku varemetest ning piiskopilinnuse müüridest. Hoone on kuulunud ka Tartu Ülikooli matemaatika-füüsika teaduskonnale, mis 1896.a. alustas seal maavärisemise ning magnetiliste nähtuste uurimist. Tartu Püssirohukelder on ainulaadne oma kõrge lae poolest – teadaolevalt on ta kõige kõrgema laega publi Via Hanseatica marsruudil.

<http://www.pyss.ee>

Tartu püssirohukelder
Foto: Püssirohukelder

Via Hanseatica oma Šveits

Rozhdestveno Memoriaalmõis, Venemaa
Foto: Gatchina Rajoonivalitsus

Muuseum "Jaamaülema Maja", Venemaa
Foto: Gatchina Rajoonivalitsus

Siverskaja külas asuv Rozhdestveno Memoriaalmõis toimetab muuseumina. Rozhdestveno kuulsaim mõisaomanik oli kirjanik Vladimir Nabokov. Mõis asub kõrgel jõekaldal ümbritsetuna pärnapuudest ja tammedest. Piirkonnale on mägiste jõeallastele avaneva imelise vaate eest antud nimi "Väike Šveits". Pargisügavuses asuvates punakates liivakaljades on peidus vulisevate allikatega maalilised koopad.

Kõige sügavamal asuv muuseum VH marsruudil – Kohtla Kaevanduspark-muuseum

Tahad tõelisest kaevurielust maigu suhu saada? Siis ei jää muud üle, kui kummikud jalga, puhvaika selga ja lamp kätte. Sest kus mujal, kui maa all näed, kuuled, maitsed ja tunnud just seda, mida need mehed, kes mitukümmend aastat igapäevaselt maa all rasket tööd tegid. Need aastaringsed keskmiselt 6 plusskraadi, mis siin 25 meetri sügavusel kaevanduses on, toovad suvel päris mõnusa jahutuse ning talvel suisa köetud toa tunde.

<http://kaevanduspark.ee>

Kohtla Kaevanduspark-muuseum
Foto: Kohtla Kaevanduspark-muuseum

Via Hanseatica on nii hea kui head on meie objektid, vaatamisväärsused ja pakutavad teenused marsruudil. Mõnikord võivad väikesed muutused luua veel suuremaid muutusi. Via Hanseatica projekti abil saavad Via Hanseatica marsruudi arendajad paremaks muuta või edasi aidata 12 objekti. Nendest kaheksal on tööd juba valmis ja külastajad saavad nautida veel paremaid teenuseid.

Cesis Näitustesaal

Tänu projektile viidi lõpule Cesis Näitustemaja renoveerimistöde viimane etapp – Cesis Näitustemaja akende ja uste renoveerimine. Nüüd on Cesis külastavatel kultuurituristidel võimalus nautida elavat ja mitmekesist kultuurielu ja leida põhjusi Cesis sagedamini külastada. Cesis Näitustemajast on saanud kultuurituristi jaoks väga atraktiivne koht!

Valka Muuseum

Parandamiseks Via Hanseatica objektide kättesaadavust ja atraktiivsust valmisid Valka Kohaliku Ajaloomuuseumi parkla – sissesõidutee Cimze tänavalt ja parkimiskohad muuseumi ees. Muuseum tutvustab Valka piirkonna ja linna ajalugu ning korraldab erinevaid üritusi. Nüüdsest saab seda hoopis paremini teha!

Valmiera trepid

Parandamiseks nii kohalike elukvaliteeti kui suurendamiseks Milli järve pargi külastajate elamust rekonstrueeriti vanad trepid. Trepid taastati, paigaldati piirded ja korrastati treppide ümbrus. Kõik see tänu "Via Hanseatica" projektile. Fotodel on näha kui head nad nüüd välja näevad!

Rekonstrueeritud trepid Valmieras
Foto: Valmiera Linnavalitsus

Seda Kultuurimaja

Äsja valminud väljak Seda Kultuurimaja juures on turistidele hea võimalus puhata, piknikku pidada ja Seda linna külastust plaanida. Sest see eksklusiivne linn on vaatamist väärt! Seda loodi 1950-60ndatel kui turbatootmistehase töolisteküla. Ka praegugi toimub Läti ühe suurema soo keskosas aktiivne turbatootmine. Seda linna uhkus on nn stalinliku arhitektuuri stiilis sammaste ja dekoorelementidega 1959. aastal ehitatud Seda kultuurimaja.

Laiuse Orduloss

Laiuse ordulossi varemetes on läbi aegade peetud rahvapidusid. Nende paremaks läbiviimiseks valmis projekti raames tantsulava, mis on kohalike kulturi- ja tantsuseltside poolt heakskiiduga vastu võetud. Imetlege vaid nende õnnelikke nägusid fotol!

Luke mõis

Mõisa taastamisega on tegeletud juba mitu aastat. Projekti raames valmisid valitsejamaja põrandad. Täna saab siin juba tantsida! Ilusast sisustusest alles unistame aga kõik romantilised külalised on oodatud nautima muusikat, tantsu ja kauneid vaateid.

Hellenurme ja Lustimäe puhkealad

Puhkealade arendamine on Palupera vallas olnud oluline juba aastaid. Projekti raames valmisid Hellenurme puhkealal riietuskabiinid, kompostkämbla, puukuurid, prügikastid, grillrestiga grillikohad ja kiiged ning renoveeriti Lustimäe puhkeala. Olete oodatud!

Via Hanseatica partnerid

Via Hanseatica partnerlussuhteid saab kirjeldada sõnadega: värvikad, professionaalsed, piiriülesed, sektoriülesed ja rõõmsad.

Eestist on kaasatud partneritena suur arv erinevaid Via Hanseaticaga seotud organisatsioone – omavalitsusi ja arenguorganisatsioone: SA Valgamaa Arenguagentuur, SA Tartumaa Turism, SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus, Ida-Viru Ettevõtluskeskus, Palupera vald, SA Luke Mõis, Jõgeva vald, Saare vald ja Avinurme vald.

Lisaks põhipartneritele on projektis ka nn kaasatud partnerid – neli maavalitsust (Valga, Tartu, Jõgeva, Ida-Viru), kaks omavalitsuste liitu (Valga, Tartu), kuus kohalikku omavalitsust (Helme, Hummuli, Otepää, Nõo, Pala, Mäetaguse, Sillamäe) ja EELK Hargla Kogudus.

Via Hanseaticaga on Vene poolel seotud erinevad kultuuri, spordi, turismi ja majandusega seotud regioon- ja omavalitsused. Leningradi Oblasti Kultuurikomitee ja Rahvusvaheline Keskus Sotsiaal- ja Majandusarengu alal – Leontief Keskus on ametlikud partnerid projektis. Kaasatud partneritena on oluline roll Via Hanseatica Vene osa arendamisel Leningradi Oblasti Spordi- ja Turismikomiteel, Ivangorodi Linnavalitsusel, Kingisepa Omavalitsuse Kultuuri-, Spordi ja Noorsoopoliitika Komiteel ja Gatšina Omavalitsusel.

Projektipartneriteks on Lätist viis omavalitsust – Kocēni, Valka, Strenči, Sigulda ja Valmiera, regioonivalitsus Vidzeme Planeerimisregioon ja Cesis Kultuuri – ja Turismiagentuur. Projekti tegevustesse on kaasatud partneritena Riia Planeerimisregioon ja Vidzeme Turismiassotsiatsioon.

Projekti koordineerib Eesti konsultatsioonifirma Gravitas Consult, mis pakub ekspertabi nii turismi edendamisel kui rahvusvaheliste ettevõtmete koordineerimisel.

Olulisemad Via Hanseatica arendustegevused lähitulevikus

22. – 24. Oktoober, 2012 – Töögrupi kohtumine St. Peterburgis, Venemaal

22. Oktoober, 2012 – Juhtkomitee kohtumine St. Peterburgis, Venemaal

November 2012 – November 2013 – Via Hanseatica turismiteenuste pakkujate koolitused Lätis, Eestis ja Venemaal

November 2012 – Oktoober 2013 – Via Hanseatica turismitoodete arendamine (paketid)

Aprill 2013 – Teemaatilised ja kontaktseminarid turismiprofessionaalidele Venemaal

Sisuline ja poliitiline abi Via Hanseatica arendamiseks

Viimaks Via Hanseatica arengut puudutavad apsketid ja vajadused poliitilisele ja otsustustasandile ning suurendamiseks Via Hanseatica esindatust kõrgemal tasemel on Via Hanseatica partnerid loonud projekti Juhtkomitee (Steering Committee), kuhu kuuluvad VH regiooni huvigruppide esindajad.

Juhtkomiteesse (SC) kuuluvad lisaks projekti üldkoordinaatorile ja tegevuspakettide koordinaatoritele ka:

- ♦ **Laila Gercāne**, Vidzeme Planeerimisregioon, arengu- ja projektide osakonna juhataja
- ♦ **Vladimir Bogush**, Leningradi oblasti Kultuurikomitee, juhataja
Asendusliige: **Tatjana Balt**, Leningradi Oblasti Kultuurikomitee, valitsuse toetuste osakonna juhataja
- ♦ **Leonid Limonov**, "Leontief Centre", peadirektor
Asendusliige: **Elena Belova**, "Leontief Centre", peasekretär
- ♦ **Tarmo Mutso**, EAS Turismiarenduskeskus, direktor
Asendusliige: **Monica Hankov**, EAS Turismiarenduskeskus, tootearendusdirektor
- ♦ **Helena Hinto**, Eesti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, transpordiinvesteeringute peaspetsialist
- ♦ **Armands Slokenbergs**, Läti Turismiamet, direktor
- ♦ **Janis Olmanis**, Koceni Omaavalitsus, omaavalitsusjuht

Via Hanseatica arendustegevuste elluviimiseks, igapäevaseks juhtimiseks ja infovahetuseks on loodud projekti töögrupp (Working Group):

Projekti üldkoordinaator

Sille Talvet

E-mail: sille@gravitas.ee

Vidzeme Planeerimisregioon/Gravitas Consult

<http://www.gravitas.ee>

T.: +372 5109278

Tegevuspaketi "Info ja nähtavus" koordinaator

Anita Savoņi-Vaido

E-mail: a.savoni-vaido@vidzeme.lv

Vidzeme Planeerimisregioon

<http://www.vidzeme.lv>

T.: +371 26621391

Tegevuspaketi "Tootearendus ja võrgustik"

koordinaator ja Eesti koordinaator

Sille Roomets

E-mail: sille@arenguagentuur.ee

SA Valgamaa Arenguagentuur

<http://www.arenguagentuur.ee>

T.: +372 53090842

Tegevuspaketi "Investeeringud" koordinaator ja

Venemaa koordinaator

Elena Belova

E-mail: belova@leontief.ru

Rahvusvaheline Arenduskeskus "Leontief Centre"

<http://leontief-centre.ru>

T.: +7 9219322905

Läti koordinaator

Dagnija Ūdre

E-mail: dagnija.udre@vidzeme.lv

Vidzeme Planeerimisregioon

<http://www.vidzeme.lv>

T.: +371 29219477

Koostöö!